

Trinaesta lekcija • Lesson Thirteen

A1

7,8

DOBRODOŠLI!

✎ **Bring** food and other relevant props to class and perform this skit from memory, staying as close to the original as the props you provide allow.

Self-study learners: While working on this exercise note the forms of the conditional, *bih, bi, bi, bismo, biste, bi*, and the phrases of politeness. Also notice the use of *odgovàrati* and *prijati*.

1) Conditional of politeness

<i>Biste li bìli</i> tàkò ljùbazni	<i>Would you be</i> so kind...
<i>Bìlo bi</i> mi dràgo	It <i>would be</i> a pleasure
Sa čim <i>bih</i> vas <i>mogla</i> pònuditi	What <i>could</i> I serve you
Da li <i>biste bìli</i> tàkò ljùbazni	<i>Would you be</i> so kind...
<i>Preporùčila bih</i>	I <i>would</i> recommend
Rado <i>bih</i>	I <i>would</i> [like]
<i>Nè bi</i> mi <i>prijalo</i> slatko	Sweets <i>wouldn't agree</i> with me

2) Other phrases of politeness

<i>Smijem</i> li zamòliti	<i>Might</i> I request
Da li <i>smijem</i> da vas pòslužim	<i>May</i> I serve you

3) odgovàrati and prijati (with dative)

<i>Nè bi</i> mi <i>prijalo</i> slatko	Sweets <i>wouldn't agree</i> with me
<i>Najviše</i> mi <i>odgòvara</i> vîno	Wine <i>suits</i> me best

A2

9,10

EVO KOMPJUTERA!

✎ **Play** this conversation, on your feet, using a box for the computer. Go through it again with #1 as a female repair person.

☆Examples:

1. [**carrying a heavy box**] Evo, *donijela sam* vaš kompjüter. Pòpravljen je. Gdje da ga spustim?
2. Molim vas stavite ga tamo na pìsaćí stò.
3. Ako hòćete da ga stavim na stò, mòrali biste sklòniti sve vaše stvãri sa stòla!
4. Odmah, ali mògu li vas pònuditi s kàfom prije toga?
5. Ne, hvàla. Već sam *pòpila* dânas. Žurí mi se. [**groaning under the weight of the box**] Ako biste sklònili stvãri *mogla bih* pòčeti ràditi.
6. Nàravno! Ali kad ste već tu, možete li mi objãsniti neke stvãri u vezi s kompjüterom?
7. [**groaning**] Molim vas, rekli ste da ćete sklòniti tã stvãri! Nèmojte biti neozbìljni! Mòram čim prije òtići kod sljèdeće muštèrije.
8. U rëdu, [**clearing the desk**] sklònio sam ih. Žao mi je što nè možete ostati màkar par minùta duže!

✎ **Then** change the number of people involved, so that there are two repair people or two recipients of

the repaired computer. [note that the repair person is #1, not #2] In this example both groups are women.

1. **[carrying a heavy box]** Evo, *donijele* smo vaš kompjüter. Pòpravljen je. Gdje da ga *spustimo*?
2. *Molimo* vas stavite ga tamo na *pisāći* *sto*.
3. Ako *hòćete* da ga *stavimo* na *sto*, *mòrale biste* sklòniti sve vaše *stvari* sa *stòla*!
4. Odmāh, ali *mòžemo* li vas pònuditi s *kāfom* prije toga?
5. Ne, hvāla. Već smo *pòpile* *dānas*. *Žuri nam* se. **[groaning under the weight of the box]** Ako *biste sklònile* *stvari* *mogle bismo* pòčeti *řaditi*.
6. Nāravno! Ali kad ste već *tu*, *možete* li *nam* objāsniiti neke *stvari* u vezi s kompjüterom?
7. **[groaning]** *Molimo* vas, *rekle ste* da *ćete* sklòniti *te stvari*! Nēmojte biti *neozbiljne*! *Moram* čim prije *òtići* kod *sljèdeće* *muštèrije*.
8. U *ředu*, **[clearing the desk]** *sklònile smo* ih. *Žao nam* je što nē *možete* ostati *mākar par minūta* *duže*!

✂ **Rework** the conversation so that it is informal, using *tj* instead of *vj*. In this case both parties are men.

1. **[carrying a heavy box]** Evo, donio sam *tvòj* kompjüter. Pòpravljen je. Gdje da ga *spustim*?
2. *Molim te stavi* ga tamo na *pisāći* *sto*.
3. Ako *hòćeš* da ga *stavim* na *sto*, *mòrao bi* sklòniti sve *tvòje* *stvari* sa *stòla*!
4. Odmāh, ali *mògu* li *te* pònuditi s *kāfom* prije toga?
5. Ne, hvāla. Već sam *pòpio* *dānas*. *Žuri* mi se. **[groaning under the weight of the box]** Ako *bi sklònio* *stvari* *mogao bih* pòčeti *řaditi*.
6. Nāravno! Ali kad *si* već *tu*, *možeš* li mi objāsniiti neke *stvari* u vezi s kompjüterom?
7. **[groaning]** *Molim te, rekao si* da *ćeš* sklòniti *te stvari*! Nēm*oj* biti *neozbiljan*! *Moram* čim prije *òtići* kod *sljèdeće* *muštèrije*.
8. U *ředu*, **[clearing the desk]** *sklònio sam* ih. *Žao mi* je što nē *možeš* ostati *mākar par minūta* *duže*!

©11,12

POLAKO ...

✂ **Make** your own version, based loosely on this exchange, of a conversation between two people, one of whom owes the other a book which the other needs to study for an exam, or some money, or a coveted item of clothing.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

Self-study learners: listen to the recording of this exercise until you know it by heart, and then note the use of the perfective form *pročitati*, the verbal forms *treba*, *neka*, *sjetiti se*, *smjeti* and the phrases *nemam pojma* and *šteta što*.

1) Perfective verb with future meaning

Ako <i>pročitam</i>	If I <i>read through</i>
... kad bi <i>to</i> pročitao	... if you would <i>read through</i>

2) Modal forms

<i>Treba</i> mi moj primjerak	<i>I need</i> my copy
<i>Neka</i> ih <i>on</i> obradi sam	<i>Let</i> him work through them on his own
<i>Nē smijem</i> da se pòjavim	<i>I don't dare</i> appear

3) Other phrases

Sjeti se mòje reputàcije
Nemam pòjma
Šteta što nisam čaròbnjak

Think of my reputation
I have no idea
Too bad I'm not a magician.

A4

⦿13,14

✎ Use this sketch as the basis for giving each other instructions for how to find something in a city.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

✎ **Self-study learners:** Go over this carefully and note the vocabulary used to give instructions for taking a bus ride and finding a location.

VJEŽBE

B1

✎ **Practice** introducing yourself to someone, shaking hands as you say your name.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

✎ **Self-study learners:** work with these exercises until you know them by heart. The phrases *drago mi je* and *žao mi je* are particularly important.

✎ **Practice** offering each other things and refusing politely.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

✎ **Replace kàfa and čaj with other beverages:** *mineralna vòda, pivo, sok, vino.*

☆ **Example:**

1. Šta biste željeli pòpiti?
2. Svejedno mi je, vino ili pivo.

B2

✎ **Replace fino meso with bijelo vino, crni hljeb, čevàpčići, hladno pivo, jàje, màsllac, slatkì kòlãč.**
When speaking of beverages, use žèdan, pòpiti and piti.

☆ **Examples:**

1. Da li bi htjela nešto da pòjedeš za večeru?
2. Hvala, bih! Stràšno sam glàdna!
3. Čime te mògu poslužiti? Imam fine čevàpčice.
4. Na žalost, čevàpčići mi se nè jedu zbog toga što sam jela čevàpčice danas za ručak. Može li nešto drugo?
5. Kàko da ne! Može, bez problèma.

1. Da li bi htjela nešto pòpiti uz* večeru?
2. Hvala, bih! Stràšno sam žèdna!

3. Čime te mogu poslužiti? Imam *hladno pivo*.
4. Na žalost, *hladno pivo* mi se ne *pije* zbog toga što sam *pila pivo* danas za ručak. Može li nešto drugo?
5. Kako da ne! Može, bez problema.

*Note the use of *uz* here instead of *za*. *Za večeru* means "for dinner" while *uz večeru* means "along with dinner."

B3

✎ **Replace** the italicized disciplines with ones from the list on p. 208.

☆ **Example:**

1. Kada biste htjeli, mogli biste svi biti odlični profesori *muzike*!
2. A šta ako bismo htjeli biti profesori nečeg drugog?
3. Ni to ne bi bilo loše. Čega biste htjeli biti profesori?
4. Ako bi sve bilo po meni, htio bih da budem profesor *lingvistike*, zbog toga što to najviše volim.
5. A ja bih bio profesor *romanistike*, zato što to najviše žele moji roditelji.

B4

✎ **Rework** the conversation so that it is about having beer or wine and cake or *ćevapčići*.

☆ **Example:**

1. Izvoli sjesti! Da pojedemo malo kolača.
2. Baš mi prija komad kolača sada.
3. Da li bi ga željela jesti sa šlagom ili bez?
4. Može sa puno, puno šlaga, hvata.

B5

✎ **Replace** *zarađivati više novca* with *čitati više knjiga*, *kupiti više stvari*, *položiti više ispita*, *slušati više predavanja*.

☆ **Example:**

1. Kako bi bilo kad bih *slušala* više *predavanja*?
2. To ne bi bilo loše.
3. A kako bi bilo kad bih *slušala* manje *predavanja*?
4. To ne bi bilo dobro.

B6

Ask each other these and similar questions.

(Answers below.)

1. Najviše bih volio jesti jaja na oko.
2. Najviše bih voljela putovati u Tuzlu.
3. Želio bih zarađivati više nego što sada zarađujem.
4. Mogao bih ići u Bosnu i Hercegovinu preko ljeta.
5. Ne bi valjalo uvijek ostati student.

B7

✎ Replace *glava* with *rùka*, *nòga*, *trbuh*, *lakat*, *lèđa*.

✎ Replace *pòpiti čašu hladne vode* with *staviti leđ*, *pòpiti aspirin*, *ùmiti se hladnom vodom*.

☆ **Example:**

1. Šta ti je?

2. *Lakat* me bòli.

3. Treba ti *aspirin*!

4. Svejedno mi je. Kàda bih *pòpila aspirin*, *lakat* bi me bòlio još više!

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Work up a skit in which the characters use the polite phrases from A1 when they get to know each other.

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

C2

Write a paragraph (100 words) on the theme:

Šta bih ràdila da imam vremena i nòvca? **or**

Šta bi ràdio da imà vremena i nòvca? **or**

Šta bismo ràdili da imamo vremena i nòvca?

Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

C3

Fill in the blanks with the appropriate form of the conditional:

1. Kàda **bi napìsao** cijeli dòmaći zadàtak svaki dan **bio bi** òdličan stùdent!

Kàda **bi napìsala** cijeli dòmaći zadàtak svaki dan **bila bi** òdlična stùdentica!

2. Nè **bi bilo loše** da dòdeš kod nas sutra po pòdne na rùčak.

3. O tàkvim stvarima **nè bi trebalo** govòriti.

4. Da si prèdsjednica (or prèdsjednik) Amèrike, **imala bi** (or **imao bi**) puno pòsla.

5. Da li **biste bìli** tàko ljubazni da pòđete sà mnom?

6. **Pròkockao bih** život da vožim motocikl.

C4

Take each of the phrases below and make it into an imaginary conditional.

The sentences given below are only one possible version for each answer.

For example: ja / pilot

Da sam pilot, putòvala bih cijele godine aviònom!

1. Da smo Francūzi govòrili bismo fr̄ancuski.
2. Āšli bi sp̄avati prije jed̄anaest da su dobri.
3. Da im̄ate ſezd̄eset godin̄a već biste zav̄ršili fakultet.
4. Ne bih mogla čitati da im̄am tr̄i godine.
5. Da je ona čaròbnjak mogla bi činiti d̄ivne stvari.

C5

Translate the first sentence into English and the next two into B, C, or S, following the example of the first.

1. a. Would you be so kind as to sit here next to her?
 b. Biste li b̄ili t̄akò ljubazni da otvorite t̄a vr̄ata? Hval̄a! Biste li sada otvòrili òva vr̄ata?
 c. Biste li b̄ili t̄akò ljubazni da nam pòmognete i d̄ate nam svòju r̄uku?
2. a. If I were able to pass the exam, I would go and take it immediately!
 b. Kad bismo znali spr̄emiti j̄apansku hr̄anu, f̄ino bismo jeli.
 c. Kad biste svakog d̄ana učili po dv̄adeset s̄ati, b̄ili biste òdličan st̄udent!
3. a. Had you lived a hundred years ago, you probably would no longer be alive!
 b. Nikada n̄e bih ni o č̄emu brinula / brinuo da sam čaròbnjak.
 c. Da smo d̄jeca, igrali bismo lopte cijeli d̄an.
4. a. Both my legs and arms hurt. May I ask you for help?
 b. Bòli me tr̄buh. Kada bih pòpio toplò mlijèko manje bi bòlio.
 c. Bòli me gl̄ava, ali će manje bòljeti ako legnem.
5. a. What do you do? I work in law.
 b. Č̄ime se bave? Bave se medicinom.
 c. Č̄ime se bavi? Bavi se geografijom.

C6

Answer the following questions (based on A1, A2, A3 and A4)

A1

1. Gospòdin je zamòlio malo hladne vòde zbog toga što je bio ž̄edan.
2. Gospòda je p̄itala gospòdina ž̄eli li nešto drugo pòpiti ili pòjesti z̄ato što je vrlo ljubazna.
3. Gospòdin kaže da bi rado malo kol̄ača.
4. Gospòdi se čini da je bolja puna nego pr̄azna čaša z̄ato što joj se čini da je gospòdinu ugòdnije ako pred sobom ima p̄iće.
5. Gospòda će piti samo v̄ino jer joj ne prija slatko. Kaže da joj već odgovara samo v̄ino.

A2

1. Da bi čòvjek mogao spustiti kompjuter. trebalo bi prvò sklòniti sve stvari sa stòla.
2. Treba sklòniti sve stvari sa stòla z̄ato što nema gdje spustiti kompjuter.
3. Čòvjek je ljut zbog toga što mu se žuri.

A3

1. Trebaju mu materijali da bi ih obradio s kolegom.
2. Ne, nije kralj.
3. Ko zna šta će reći! Možda se broj 1 upravo toga boji.

A4

1. Broj 1 traži Gradsku kafanu, koja je na glavnom trgu.
2. Gradska kafana stoji pored jedne vrlo lijepo zgrade.
3. Broj 1 i broj 2 su razgovarali o uputstvima kako da se ide do glavnog trga.